

Poster

POJAVA *Trichoplusia ni* I *Autographa gamma* (Noctuidae, Lepidoptera) U 2015. GODINI U SOMBORU I ČELAREVU (SRBIJA)

Dragan Vajgand

Agroprotekt doo, Nikole Pašića 9, Sombor

vajgandd@sbb.rs

Trichoplusia ni (Hübner, [1803]) i *Autographa gamma* (Linnaeus, 1758) su redovno prisutne u fauni leptira Srbije. Pripadaju potfamiliji Plusiinae, odnosno familiji Noctuidae. Morfološki, veoma su slične jer imaju šaru srebrne boje u vidu grčkog slova gama. U svetu, posebno u tropskim oblastima, su poznate kao štetočine na velikom broju gajenih biljaka. Obe vrste su poznate kao selice. Štete od *A. gamma* su kod nas već registrovane. Štete od *T. ni* do sada nisu registrovane. Brojnost leptira tokom 2015. godine bila je neuobičajeno velika. Podaci o letu na svetlosnim klopnama izneti su u ovom radu i upoređeni sa podacima za raniji period.

U cilju praćenja brojnosti i prognoze dalje pojave ovih vrsta, brojnost se prati svetlosnom klopkom tip RO Agrobečej od 1994. godine u Somboru, a od 2008. godine i u Čelarevu.

Trichoplusia ni: u ranijem periodu na oba lokaliteta zabeležena je u proseku svake druge godine. Prosečno se godišnje zabeleži 3 do 4 primerka. Najviše je zabeleženo 25 primeraka godišnje na oba lokaliteta. Za jednu noć je zabeleženo najviše 4 leptira. Vrsta je bila prisutna od 8. juna do 29. septembra. Do 1. septembra 2015. godine je zabeleženo 18 leptira u Somboru i 75 u Čelarevu. Za jednu noć je zabeleženo najviše 9 primeraka.

Autographa gamma: u ranijem periodu u Somboru i Čelarevu je zabeleženo od 21 do 468 leptira. Izuzetak je 2001. godina u Somboru kada je usled migracije zabeleženo 2198 leptira! Prosečno se zabeleži 142, odnosno 254 leptira godišnje. Najčešće se hvata jedan do pet primeraka za noć u periodu od 14. aprila do 23. oktobra. Do 1. septembra 2015. godine je sakupljeno u Somboru 88 leptira a u Čelarevu 489 leptira. Od ovih 489 primeraka, 278 leptira je zabeleženo u periodu od 12. do 15. juna, pa se može zaključiti da se desila migracija na naše područje.

Obe vrste su migratori i moguće su masovne iznenadne pojave kakva se desila 2015. godine. Zato je važno praćenje i pravilno prepoznavanje ovih vrsta. Gusenice *A. gamma* zabeležene su lokalno masovno u Bačkoj na poljima soje i suncokreta zajedno sa gusenicama *Vanessa cardui* i *Heliothis peltigera*.

Poster

POJAVA POTENCIJALNO ŠTETNIH LEPTIRA U 2015. GODINI U SOMBORU I ČELAREVU I PROGNOZA ZA 2016. GODINU

Dragan Vajgand

Agroprotekt doo, Nikole Pašića 9, Sombor

vajgandd@sbb.rs

Praćenje leptira *Loxostege sticticalis* (Linnaeus, 1761), *Spodoptera exigua* (Hübner, 1808), *Lacanobia oleracea* (Linnaeus, 1758), *Mamestra brassicae* (Linnaeus, 1758), *Agrotis ipsilon* (Hufnagel, 1766), *A. exclamationis* (Linnaeus, 1758), *A. segetum* (Denis & Schiffermüller, 1775) i *Hyphantria cunea* (Drury, 1773) je tokom 2015. godine vršeno radi utvrđivanja brojnosti leptira i davanja dalje prognoze pojave. Korišćena je svetlosna klopka tip RO Agrobečej u Somboru i Čelarevu.

L. sticticalis – metlica je bila malobrojna. Zabeleženi su pojedinačni primerci u julu i avgustu. Za noć je zabeleženo najviše sedam primeraka.

S. exigua je bila malobrojna. Ipak, brojnost je bila dosta veća u odnosu na prosečne brojnosti, ali nije bila ekonomski značajna.

L. oleracea – povrtna soвица je bila prisutna u dve generacije. Brojnost je bila dvostuko veća nego prošle godine, ali malo veća u odnosu na višegodišnji prosek. Nije predstavljala ekonomski značajnu vrstu u poljoprivrednoj proizvodnji. Koeficijent generacije predviđa povećanje brojnosti leptira prve generacije u proleće 2016. godine. S obzirom na brojnost mogu se očekivati štete od prve generacije ove vrste na kupusu, a lokalno verovatno i u šećernoj repi.

M. brassicae – kupusna soвица je takođe bila prisutna u dve generacije. Brojnost je bila više nego dvostruko veća u odnosu na prošlu godinu. Ekonomski je bila značajna samo lokalno na kupusu, ali ne i na šećernoj repi.

A. ipsilon – ipsilon soвица je bila malobrojna. Hvatani su samo pojedinačni primerci. Nije bila ekonomski značajna.

A. exclamationis – usklična soвица i *A. segetum* – ozima soвица su bile veoma brojne. Dostigle su najveću vrednost u poslednjih desetak godina. U usevima krompira i mrkve bilo je potrebe za suzbijanjem tokom avgusta meseca. Koeficijent generacije je pozitivan. Saopštava se pozitivna prognoza za prvu generaciju gusenica ove vrste u 2016. godini. S obzirom na brojnost leptira, pažnju treba obratiti na šećernu repu, suncokret i kukuruze koji se seju u kasnijim rokovima setve.

H. cunea – dudovac je bio malobrojan. Hvatani su samo pojedinačni primerci. Nije bila ekonomski značajna.